

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 10 december 2013 (11.12)
(OR. en)**

17605/13

**SOC 1029
EGC 30**

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	15905/13 SOC 913 EGC 18
Ärende:	Institutionella mekanismers effektivitet när det gäller kvinnors framåtskridande och jämställdhet mellan kvinnor och män – Rådets slutsatser

För delegationerna bifogas den slutliga versionen av slutsatserna, vilka antogs av rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 9 december 2013.

Institutionella mekanismers effektivitet när det gäller kvinnors framåtskridande och jämställdhet mellan kvinnor och män

Rådets slutsatser¹

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

SOM NOTERAR ATT

1. jämställdhet mellan kvinnor och män är en i fördragen inskriven, grundläggande princip för Europeiska unionen och ingår bland Europeiska unionens mål och uppgifter samt att unionen har som specifik uppgift att integrera principen om jämställdhet mellan kvinnor och män i all sin verksamhet²,
2. deklarationen och handlingsplanen från den fjärde kvinnokonferensen i Peking 1995 fastställer institutionella mekanismer för befrämjande av kvinnan (nedan kallade *institutionella mekanismer*) som ett av tolv kritiska problemområden; i deklarationen fastställs att de institutionella mekanismernas roll bland annat är att "utarbета, främja genomförandet av, verkställa, bevaka, utvärdera, främja och uppbåda stöd för politik som befrämjar kvinnan"³; att de institutionella mekanismerna är välfungerande och får tillräcklig finansiering är avgörande för att man ska kunna säkerställa framsteg på de övriga kritiska problemområdena,
3. rådet i den europeiska jämställdhetspakt för 2011–2020⁴ som antogs i mars 2011 bekräftade sitt åtagande att förstärka styrningen genom jämställdhetsprincipen och integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla politikområden, inbegripet EU:s yttre åtgärder, och uppmanade medlemsstaterna och kommissionen, särskilt genom Eurostat, att vidareutveckla befintlig statistik och befintliga indikatorer uppdelat på kön och att fullt ut utnyttja Europeiska jämställdhetsinstitutets resurser,

¹ Slutsatser som antagits inom ramen för översynen av genomförandet av Pekingplattformen, med särskilt beaktande av det kritiska problemområdet "H: Institutionella mekanismer för befrämjande av kvinnan".

² Artiklarna 2 och 3.3 i EU-fördraget samt artikel 8 i EUF-fördraget.

³ Handlingsplanen från Peking, punkt 196.

⁴ 7370/11.

4. Europeiska kommissionen den 21 september 2010 antog sin nya strategi för jämställdhet 2010–2015⁵, där "styrning och verktyg i jämställdhetsarbetet" anges som en prioriterad övergripande fråga och där vikten av att stärka samarbetet med relevanta institutionella aktörer understryks,
5. direktiven 2004/113/EG, 2006/54/EG och 2010/41/EU ålägger medlemsstaterna skyldighet att inrätta ett eller flera organ för främjande, analys och kontroll av samt till stöd för likabehandling av alla personer utan åtskillnad på grund av könstillhörighet, som ska ha behörighet att på ett oberoende sätt bistå personer som utsatts för diskriminering genom att driva klagomål om diskriminering, genomföra oberoende undersökningar om diskriminering, offentliggöra oberoende rapporter och lämna rekommendationer i frågor som rör sådan diskriminering, och utbyta tillgänglig information med motsvarande europeiska organ, till exempel Europeiska jämställdhetsinstitutet,
6. Europeiska kommissionens årsrapporter om framstegen när det gäller jämställdhet mellan kvinnor och män visar att jämställdhet mellan könen de facto ännu inte har uppnåtts trots att Europeiska unionen förfogar över ett omfattande regelverk för främjande av efterlevnaden av principen om likabehandling av kvinnor och män på sådana områden som sysselsättning och tillgång till varor och tjänster; detta bevisas mer ingående i det nypublicerade jämställdhetsindex⁶ som utarbetats av Europeiska jämställdhetsinstitutet och bekräftas genom det arbete som utförts inom ramen för Europa 2020-strategin, inbegripet de landsspecifika rekommendationerna till medlemsstaterna,
7. dessa slutsatser bygger på de politiska åtaganden som gjorts av Europaparlamentet, rådet, kommissionen och andra relevanta aktörer på detta område samt på de dokument som förtecknas i bilaga II,

⁵ 13767/10.

⁶ Europeiska jämställdhetsinstitutet, juni 2013.

SOM ERINRAR OM ATT

8. på varandra följande EU-ordförandeskap sedan 1999 har utvecklat indikatorer för enskilda problemområden i Pekingplattformen och att rådet flera gånger har antagit slutsatser i vilka man godkänner dessa indikatorer, som underlättar mätandet av de framsteg som medlemsstaterna gjort med att uppnå målen i Pekingplattformen,
9. rådet i de förra slutsatserna om "institutionella mekanismer" (2006), uppmanade medlemsstaterna att stärka sina institutionella mekanismer och noterade tre indikatorer, nämligen 1) status för regeringens ansvar för att främja jämställdhet 2a) personalresurser inom det statliga jämställdhetsorganet 2b) personalresurser inom det eller de organ som utsetts för att främja lika behandling av kvinnor och män 3) integrering av ett jämställdhetsperspektiv; rådet uppmanade medlemsstaterna och kommissionen att ge nationella och EU-anknutna statistikkontor stöd så att all relevant officiell statistik rörande enskilda personer samlas in, sammanställs, analyseras och läggs fram uppdelad efter kön samt återspeglar problem och frågor rörande kvinnor och män samt främjande av jämställdhet,
10. rådet i sina slutsatser "Peking +15: Översyn av framstegen" (2009) påpekar att integrering av ett jämställdhetsperspektiv och särskilda åtgärder för att uppnå jämställdhet är strategier som stöder varandra och att strukturer och metoder behöver förstärkas och användas ändamålsenligt på såväl nationell nivå som EU-nivå,
11. Europeiska kommissionens rådgivande kommitté för lika möjligheter för kvinnor och män år 2009 rekommenderade att man säkerställer att jämställdhetsdimensionen på ett effektivt sätt integreras i den nationella förvaltningens arbete och i synnerhet att de som har ansvar för jämställdhet mellan kvinnor och män vid de nationella förvaltningarna får effektivt stöd och ändamålsenliga resurser,

12. **VÄLKOMNAR** Europeiska jämställdhetsinstitutets rapport med titeln *Review of the Implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States: Institutional Mechanisms for the Advancement of Gender Equality*⁷, utarbetad på det litauiska ordförandeskapets begäran, som innehåller en översikt över utvecklingen när det gäller medlemsstaternas institutionella mekanismer sedan 2006 på grundval av de ovannämnda indikatorerna, en utvärdering av framstegen när det gäller genomförandet av målen för det kritiska problemområdet H i Pekingplattformen samt slutsatser och rekommendationer; i rapporten utvecklar Europeiska jämställdhetsinstitutet även en ny indikator för framtida översyner av framstegen,
13. **ERKÄNNER** medlemsstaternas ansträngningar för att stärka effektiviteten hos de statliga jämställdhetsorganen genom att utvidga deras verksamhetsområde, öka civilsamhällets medverkan, i synnerhet när det gäller kvinnoorganisationer och icke-statliga organisationer som främjar jämställdhet mellan kvinnor och män, öka ansvarigheten för jämställdhetspolitiken och inrätta strukturer för integrering av jämställdhetsperspektivet,
14. **NOTERAR**, i likhet med vad den ovannämnda rapporten från Europeiska jämställdhetsinstitutet visar, att status för regeringens ansvar för att främja jämställdhet i vissa medlemsstater inte har ökat nämnvärt sedan 2005,⁸ att jämställdhetsorgan som ansvarar för flera diskrimineringsgrunder inte alltid kan ge information om de personalresurser som vikts för bekämpning av könsdiskriminering, vilket hindrar bevakningen av framstegen i fråga om indikator 2b, och att användningen av metoder för integrering av ett jämställdhetsperspektiv fortfarande är sällsynt och otillräckligt institutionaliserad i flera medlemsstater,

⁷ 15905/13 ADD 1.

⁸ Jfr 14376/06 ADD 1 + COR 1.

SOM FRAMHÅLLER ATT

15. jämställdhetspolitik är avgörande för ekonomisk tillväxt, välbefinnande och konkurrenskraft, och att kvinnors och mäns jämlika, fullständiga och faktiska deltagande på alla områden, i synnerhet när det gäller sysselsättning, bidrar till uppnående av målen i Europa 2020-strategin; enligt det uttalande om jämställdhet mellan kvinnor och män som undertecknats av Irland, Litauen och Grekland kräver uppnående av faktisk jämställdhet mellan kvinnor och män på alla politikområden effektiv samhällsstyrning och ett effektivt genomförande,

SOM BEKRÄFTAR ATT

16. institutionella mekanismer spelar en avgörande roll för att påskynda uppnåendet av faktisk jämställdhet mellan kvinnor och män i Europeiska unionen och att kraftfulla och hållbara mekanismer behövs för att utveckla, genomföra och bevaka den relevanta politiken för att säkerställa att jämställdhet mellan kvinnor och män även fortsättningsvis kommer att ha en framträdande plats på den politiska agendan,
17. **NOTERAR** resultaten av diskussionerna under det litauiska ordförandeskapets konferens den 13 september i Vilnius om ämnet jämställdhet i praktiken som ett bidrag till uppnåendet av mål inom Europa 2020-strategin och de institutionella mekanismernas effektivitet; denna konferens utgjorde en möjlighet att diskutera nyckelinslagen i och hoten mot effektivt och ändamålsenligt fungerande institutionella mekanismer,
18. **NOTERAR** följande indikator som utarbetades av Europeiska jämställdhetsinstitutet i den ovannämnda rapporten i syfte att mäta framstegen på detta område:
 - Indikator 4: Framställning och spridning av könsuppdelad statistik;denna indikator kommer att komplettera de indikatorer som redan finns på detta område och som anges i bilaga I,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA, med full respekt för skillnaderna mellan och den särskilda karaktären hos de olika nationella förvaltningssystemen, att

19. vidta aktiva och ändamålsenliga åtgärder för att påskynda uppnåendet av faktisk jämställdhet mellan kvinnor och män som är ett avgörande inslag i demokratin och en förutsättning för ett fullständigt utövande av de mänskliga rättigheterna, för ekonomisk tillväxt och för konkurrenskraft, inbegripet genom att säkerställa att de institutionella mekanismerna fungerar på ett effektivt och ändamålsenligt sätt,
20. även i fortsättningen säkerställa att jämställdhet mellan kvinnor och män förblir högt prioriterat på förvaltningens agenda och att man använder kompletterande metoder, till exempel åtgärder för att bekämpa könsdiskriminering och politik som främjar jämställdhet mellan kvinnor och män, för att påskynda framstegen mot faktisk jämställdhet mellan kvinnor och män,
21. stärka effektiviteten hos de statliga jämställdhetsorganen genom att ge dem högsta möjliga ställning i förvaltningen, så att de faller under en ministers ansvar, samt tydliga uppdrag och befogenheter, inbegripet befogenheten att analysera, bedöma och bidra till politiken på olika områden, utarbeta och se över lagstiftningen samt utarbeta och genomföra jämställdhetspolitiken; dessutom bör organen få tillräckliga personalresurser för att fullgöra uppdraget,
22. säkerställa att organen för främjande, analys och kontroll av samt till stöd för likabehandling av alla personer utan åtskillnad på grund av könstillhörighet, i synnerhet de organ vars ansvarsområde omfattar diskriminering på flera grunder, samtidigt som de fullgör sina fristående uppgifter i enlighet med vad som föreskrivs i de relevanta EU-direktiven, ägnar tillräcklig uppmärksamhet åt bekämpning av könsdiskriminering och främjande av likabehandling av kvinnor och män samt regelbundet gör en bedömning av hur stor del av de ekonomiska resurserna och personalresurserna som anslås för detta arbete,

23. fortsätta att förbättra jämställdhetspolitikens effektivitet genom att både integrera ett jämställdhetsperspektiv och vidta särskilda åtgärder, samt att utarbeta nationella strategier och handlingsplaner som bör innehålla strategiska mål, tydliga och mätbara mål och specifika målsättningar och tidsramar, resurser för genomförande, indikatorer för bevakning och utvärdering och regelbunden rapportering om resultaten,
24. stärka ansträngningarna att integrera jämställdhetsperspektivet i alla nationella politikområden på alla nivåer genom att engagera och samråda med alla ministerier och avdelningar och till exempel i samtliga utnämna ansvariga för jämställdhet mellan kvinnor och män, och utarbeta lätthanterliga verktyg och metoder för integration av jämställdhetsperspektivet, t.ex. utbildning om jämställdhet, konsekvensanalys ur ett jämställdhetsperspektiv, jämställdhetsintegrering i budgetarbetet, bevakning och utvärdering av dessa samt främja deras användning i praktiken,
25. inrätta och/eller säkerställa välfungerande samordningsstrukturer för integration av jämställdhetsperspektivet mellan ministerierna som bjuder in väsentliga aktörer såsom kvinnoorganisationer och icke-statliga organisationer som främjar jämställdhet mellan kvinnor och män, arbetsmarknadens parter, akademiker, regionala och lokala myndigheter vid behov samt andra aktörer på området för jämställdhet mellan kvinnor och män, för att öka arbetet i nätverk och samarbetet samt säkerställa synergier mellan de olika ansträngningar som görs för att uppnå faktisk jämställdhet mellan kvinnor och män,
26. öka medvetenheten om jämställdhet mellan kvinnor och män och om fördelarna med en integration av jämställdhetsperspektivet, varvid medlemsstaterna vid behov fullt ut utnyttjar Europeiska jämställdhetsinstitutets resurser, kunskap och produkter, och att stärka expertisen när det gäller jämställdhet mellan kvinnor och män och integrationen av jämställdhetsperspektivet bland offentliga tjänstemän i olika sektorer, bland annat genom att regelbundet tillhandahålla utbildning om jämställdhet mellan kvinnor och män, varvid hänsyn ska tas till deltagarnas behov, till exempel genom att låta en utbildningsmodul om jämställdhet mellan kvinnor och män och om integration av jämställdhetsperspektivet ingå i den offentliga förvaltningens allmänna struktur för utbildning,

27. att i samarbete med nationella statistikkontor och EU-statistikkontor och genom att fullt ut utnyttja Europeiska jämställdhetsinstitutets resurser, förbättra framtagandet, spridningen och användningen av jämförbar, tillförlitlig och regelbundet uppdaterad könsuppdelad statistik för alla relevanta områden, i synnerhet för de områden där det saknas uppgifter; främja användningen av sådan statistik för att fastställa mål och indikatorer i de relevanta handlingsplanerna så att man kan mäta och bevaka framstegen samt utvärdera effektiviteten för jämställdhetspolitiken och integrationen av jämställdhetsperspektivet, både nationellt och inom EU, i synnerhet inom ramen för Europa 2020-strategin,
28. göra könsuppdelad statistik tillgänglig för alla användare genom att säkerställa regelbunden publicering och/eller att statistiken finns på webbplatser, genom att samarbeta med nationella statistikkontor och EU-statistikkontor och genom att fullt ut utnyttja Europeiska jämställdhetsinstitutets resurser, kunskap och produkter,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH EUROPEISKA KOMMISSIONEN att i enlighet med sina respektive befogenheter

29. fortsätta att bevaka att de institutionella mekanismerna fungerar på ett effektivt sätt genom att använda indikatorerna i bilaga I samt vidareutveckla och förbättra dessa indikatorer, och därvid, i syfte att säkerställa effektiv bevakning och jämförbarhet, även ta hänsyn till de olika förvaltningsstrukturerna i medlemsstaterna, till exempel federala system, och fullt ut utnyttja Europeiska jämställdhetsinstitutet,
30. regelbundet se över de framsteg som gjorts när det gäller de kritiska problemområden som fastställs i Pekingplattformen och för vilka indikatorer redan har utarbetats, ta hänsyn till resultatet av dessa översyner i kommissionens årsrapporter om framstegen när det gäller jämställdhet mellan kvinnor och män samt utveckla indikatorer för kritiska problemområden för vilka ännu inga indikatorer har utarbetats, varvid Europeiska jämställdhetsinstitutets resurser bör utnyttjas fullt ut.

INDIKATORER⁹

1. Status för regeringens ansvar för att främja jämställdhet

Detta gäller existensen av ett statligt jämställdhetsorgan samt dess ansvar och kapacitet. Ansvar och redovisningsskyldighet för regeringen och det organ som tilldelats offentlig befogenhet och kapacitet är förutsättningar för ett effektivt främjande av jämställdhet.

2a. Personalresurser inom det statliga jämställdhetsorganet

Adekvata personalresurser är en viktig förutsättning för skapandet av en effektiv statlig jämställdhetspolitik.

2b. Personalresurser inom det eller de organ som utsetts för att främja lika behandling av kvinnor och män

Adekvata personalresurser är en viktig förutsättning för ett effektivt främjande och skydd av likabehandling av kvinnor och män i enlighet med direktiv 2002/73/EG.

3. Integrering av ett jämställdhetsperspektiv

Regeringsåtaganden samt strukturer och metoder för genomförande av integreringen av ett jämställdhetsperspektiv är nödvändiga för framgång på vägen mot jämställdhet.

⁹ Jfr 14376/06.

NY INDIKATOR 4

Indikator 4: Framställning och spridning av könsuppdelad statistik.

Denna indikator har utarbetats för att mäta regeringars åtaganden när det gäller framställning och spridning av könsuppdelad statistik och för att fastställa vilka metoder som används för att sprida sådan statistik.

Europeiska jämställdhetsinstitutets rapport tyder på att det är en viktig förutsättning för effektiv jämställdhetspolitik och lagstiftning att man vid rätt tid har tillgång till könsuppdelad statistik av hög kvalitet. Jämförbar och tillförlitlig könsuppdelad statistik av hög kvalitet bidrar till att man kan identifiera könsklyftor och justera politiken efter behov. Sådan statistik är ett användbart kvantitativt verktyg för att bevaka effektiviteten hos jämställdhetspolitiken, utvärdera i hur hög grad målen har uppnåtts och säkerställa att relevanta evidensbaserade beslut kan fattas i rätt tid. Enligt Europeiska jämställdhetsinstitutets rapport har inte alla medlemsstater formellt åtagit sig att göra statistik allmänt tillgänglig och sprida den, trots att majoriteten av medlemsstaterna regelbundet samlar in statistik. Majoriteten av medlemsstaterna offentliggör sådan statistik och tillgängliggör könsuppdelad statistik på internet. Åtagandet inom ramen för Pekingplattformen har dock ännu inte förverkligats.

Hänvisningar**1. EU-lagstiftning**

Direktiv 2004/113/EG av den 13 december 2004 om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster (EUT L 373, 21.12.2004, s. 37).

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet (omarbetning) (EUT L 204, 26.7.2006, s. 23).

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1922/2006 av den 20 december 2006 om inrättande av ett europeiskt jämställdhetsinstitut (EUT L 403, 30.12.2006, s. 9).

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1101/2008 om utlämnande av insynsskyddade statistiska uppgifter till Europeiska gemenskapernas statistikkontor, rådets förordning (EG) nr 322/97 om gemenskapsstatistik och rådets beslut 89/382/EEG, Euratom) om inrättande av en kommitté för Europeiska gemenskapernas statistiska program (EUT L 87, 31.3.2009, s. 164).

Rådets direktiv 2010/18/EU av den 8 mars 2010 om genomförandet av det ändrade ramavtalet om föräldraledighet som ingåtts av BUSINESSEUROPE, UEAPME, ECPE och EFS och om upphävande av direktiv 96/34/EG (EUT L 68, 18.3.2010, s. 13).

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/41/EU av den 7 juli 2010 om tillämpning av principen om likabehandling av kvinnor och män som är egenföretagare och om upphävande av rådets direktiv 86/613/EEG (EUT L 180, 15.7.2010, s. 1).

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 99/2013 av den 15 januari 2013 om programmet för europeisk statistik 2013–2017 (EUT L 39, 9.2.2013, s. 12).

2. Rådets slutsatser

Alla rådets slutsatser som antagits om översynen av handlingsplanen från Peking¹⁰ särskilt de som anges nedan.

Rådets slutsatser av den 22 oktober 1999 om granskningen av medlemsstaternas och Europeiska unionens genomförande av handlingsplanen från Peking(11862/99).

Rådets slutsatser av den 30 november och den 1 december 2006 om översynen av medlemsstaternas och EU-institutionernas genomförande av handlingsplanen från Peking – indikatorer för institutionella mekanismer, (14376/06) och den åtföljande rapporten från det finländska ordförandeskapet om indikatorer för "Institutionella mekanismer" (14376/06 ADD 1).

Rådets slutsatser av den 30 september 2009 om översynen av medlemsstaternas och EU-institutionernas genomförande av handlingsplanen från Peking. "Peking +15: Översyn av framstegen" (15992/09).

Rådets slutsatser av den 7 mars 2011 om europeiska jämställdhetspakten (2011–2020) (EUT C 155, 25.5.2011, s. 10).

3. Europeiska rådet

Ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte i Madrid den 15–16 december 1995 (400/1/95).¹¹

4. Kommissionen

Meddelandet från kommissionen: – *Ett förstärkt engagemang för jämställdhet: Kvinnostadga – Europeiska kommissionens förklaring med anledning av Internationella kvinnodagen 2010 till minne av 15-årsdagen av den förklaring och den handlingsplattform som antogs av FN:s kvinnokonferens i Peking och 30-årsdagen av FN-konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor* (7370/10).

Kommissionens meddelande av den 3 mars 2010: "*Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla*" (KOM(2010) 2020 slutlig).

Kommissionens meddelande av den 21 september 2010: *Strategi för jämställdhet 2010–2015* (13767/10).

Arbetsdokument från kommissionen en rapport om utvecklingen av jämställdheten mellan kvinnor och män 2012 (9297/13 ADD 1).

¹⁰ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/tools/statistics-indicators/platform-action/index_en.htm

¹¹ Slutsatser där Europeiska rådet utfäste sig att på årsbasis övervaka Pekingplattformen.

5. Övriga

Stocktaking study of the effective functioning of national mechanisms for gender equality in Council of Europe member states, CDEG (2004)19

[http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/equality/03themes/standards-mechanisms/CDEG\(2004\)19_en.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/equality/03themes/standards-mechanisms/CDEG(2004)19_en.pdf)

Ministerkommitténs rekommendation CM/Rec(2007)17 till medlemsstaterna om standarder och mekanismer när det gäller jämställdhet mellan kvinnor och män, Europarådet,

<https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1215219&Site=CM>

Europeiska kommissionens rådgivande kommitté för lika möjligheter för kvinnor och män, *Opinion on the gender perspective on the response to the economic and financial crisis*, 2009.

http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/document/index_en.htm

Trions (IE, LT och EL) förklaring om jämställdhet mellan kvinnor och män, Dublin, 2013.

<http://www.socmin.lt/index.php?-1011907770>

Ljudinspelning från det litauiska ordförandeskapets konferens om institutionella mekanismers effektivitet, Vilnius 2013, <http://www.socmin.lt/index.php?-1020974526>

Europeiska jämställdhetsinstitutets rapport om granskningen av EU-medlemsstaternas genomförande av handlingsplanen från Peking: Institutionella mekanismer för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män. 12359/13 ADD 1.
